

Het woud van het onderwijsrecht (1)

Mr. drs. J.P. Dikker, datum 17-04-2012

Datum

17-04-2012

Auteur

Mr. drs. J.P. Dikker^[1]

Auteursprofiel

mr. drs. J.P. Dikker

Vakgebied(en)

Ambtenarenrecht / Algemeen

Ambtenarenrecht / Arbeidsvoorwaarden

Ambtenarenrecht / Rechtspositie

Deze bijdrage is het eerste deel van een tweedelig artikel waarin wordt geprobeerd ordening aan te brengen in de rechtspositie van onderwijspersoneel. In het tweede deel worden typische kenmerken van het onderwijs behandeld, zoals de kringenrechtspraak en de niet-toepasselijkheid van het BBA, en wordt ook gekeken naar wat het Wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren voor het onderwijspersoneel in petto heeft. In dit eerste deel wordt stilgestaan bij het fundament van het onderwijsrecht – het onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs – en de diverse bestuursvormen die tegenwoordig in het onderwijs voorkomen, en de rechtspositionele gevolgen daarvan voor onderwijspersoneel.

Hof 's-Hertogenbosch 5 september 1989, NJ 1990/377; HR 6 juli 2010, LJV BL6719, NJ 2010/422

1. Inleiding

“In het woud van het onderwijsrecht waar allerlei soorten onderwijs, instellingen en organisatievormen groeien en bloeien, kan men eenvoudig verdwaald raken.”^[2]

Vroeger was het onderwijsrecht overzichtelijk met enerzijds publiekrechtelijk openbaar onderwijs en anderzijds privaatrechtelijk bijzonder onderwijs. Sinds het openbaar onderwijs is geprivatiseerd en gemengde onderwijsinstellingen hun intrede hebben gedaan, lijkt het rechtsgebied op een woud met steeds meer bomen.

In twee bijdragen wordt geprobeerd ordening aan te brengen in de rechtspositie van onderwijspersoneel. In dit eerste deel wordt stilgestaan bij het fundament van het onderwijsrecht – het onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs – en de diverse bestuursvormen die tegenwoordig in het onderwijs voorkomen, en de rechtspositionele gevolgen daarvan voor onderwijspersoneel.

2. Openbaar en bijzonder onderwijs

2.1 Vrijheid van onderwijs

Nederland kent een duaal onderwijsbestel. Ons schoolonderwijs bestaat uit openbaar onderwijs, dat uitgaat van de overheid, en bijzonder onderwijs, dat door particulier initiatief tot stand komt. Alleen voor het bijzonder onderwijs geldt de in art. 23 lid 2 Gw neergelegde vrijheid van onderwijs. Deze bestaat uit drie onderdelen: de vrijheid van richting (de vrijheid om in het onderwijs een eigen religieuze of levensbeschouwelijke visie op mens en maatschappij tot uitdrukking te brengen), de vrijheid van stichting (de vrijheid om een bijzondere school op te richten) en de vrijheid van inrichting (de vrijheid om de organisatorische en pedagogisch-didactische inrichting van het onderwijs te bepalen).^[3]

2.2 Vrijheid van richting

Verreweg de belangrijkste vrijheid die door de vrijheid van onderwijs wordt gegarandeerd, is de vrijheid van richting (art. 23 lid 5 Gw). De vrijheid van stichting en inrichting zijn daarvan afgeleide beginselen. Het begrip ‘richting’, ook wel ‘denominatie’ genoemd, is essentieel, omdat daarvan afhangt of een school door de overheid wordt gefinancierd. Richting heeft de betekenis van religie of levensbeschouwing. Om als richting erkend te worden, wat nodig is om in aanmerking te komen voor overheidsbekostiging, moet op grond van een KB uit 1933 aan drie eisen zijn voldaan: een geestelijke stroming,

die zich openbaart binnen het Nederlandse volk.^[14] In een KB uit 1984 is 'geestelijke stroming' omschreven als 'godsdienstige overtuiging of levensbeschouwing', waaraan de nieuwe eis is gesteld dat zij doorwerkt 'op alle terreinen des levens'.^[15] In 2010 heeft Hof Amsterdam (nevenzittingszittingsplaats Arnhem), met goedkeuring van de Hoge Raad, 'richting' gedefinieerd als 'een fundamentele oriëntatie, ontleend aan een welbepaalde godsdienstige overtuiging of levensbeschouwing'.^[16] Lange tijd was het aantal richtingen beperkt tot de traditionele stromingen als protestants-christelijk, rooms-katholiek en joods. Door de komst van 'nieuwe' godsdiensten en levensbeschouwingen is er nu een breed scala van erkende richtingen.^[17]

Sinds de grondwetswijziging van 1917 (Schoolstrijd, Pacificatie) is het bijzonder onderwijs financieel gelijkgesteld met het openbaar onderwijs (art. 23 lid 7 Gw). Dit betekent dat beide soorten onderwijs op gelijke wijze worden gefinancierd (bekostigd) uit de openbare kas.

2.3 Openbaar en bijzonder

Een openbare school wordt opgericht, in stand gehouden en bestuurd door of namens de overheid (de gemeente).^[18] Openbaar onderwijs is levensbeschouwelijk neutraal^[19] en pluriform (met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging),^[20] algemeen toegankelijk (zonder onderscheid van godsdienst of levensovertuiging)^[21] en non-discriminatoire (ten aanzien van leerlingen en onderwijzend personeel).

Een bijzondere school wordt opgericht, in stand gehouden en bestuurd door particulieren (onderwijzers, ouders, verenigingen).^[22] Bijzonder onderwijs is gebaseerd op een religie of levensbeschouwing.^[23] Erkende richtingen zijn: protestants-christelijk, reformatorisch, gereformeerd, evangelisch, broedergemeente, interconfessioneel, rooms-katholiek, hindoeïstisch (liberaal en orthodox), islamitisch (liberaal en orthodox), joods, algemeen bijzonder (alle religies en levensbeschouwingen worden als gelijkwaardig beschouwd),^[24] vrije school (antroposofie). Afhankelijk van de richting wordt het bijzonder onderwijs wel onderverdeeld in confessioneel bijzonder onderwijs (protestant, katholiek enz.) en algemeen bijzonder of bijzonder neutraal onderwijs. Een bijzondere school mag een leerling of een docent weigeren als hun overtuiging in strijd is met de grondslag van de school, mits deze grondslag in de statuten is vastgelegd en consequent en consistent in het toelatingsbeleid gehandhaafd wordt.^[25]

Zowel openbare als bijzondere scholen kunnen het onderwijs baseren op een pedagogisch-didactische of onderwijskundige methode, zoals Montessori, Dalton,^[26] Freinet, Jenaplan,^[27] Iederwijs en Nutsschool.

Openbare en bijzondere scholen komen in alle sectoren van het onderwijs voor (primair, speciaal, voortgezet, beroeps- en hoger onderwijs).^[28] Van de scholen voor primair en voortgezet onderwijs is ongeveer een derde openbaar en twee derde bijzonder. Alle hogescholen en alle ROC's zijn bijzonder. Op drie na zijn alle universiteiten openbaar.^[29]

De tweedeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs is echter aan het vervagen, zowel door de opkomst van algemeen bijzondere scholen als door de steeds verdergaande verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Sinds 1996 kan een openbare school worden bestuurd door een privaatrechtelijke stichting. Sinds 1998 kunnen openbare en bijzondere scholen samengaan onder één bestuur (samenwerkingsbestuur) en sinds 2011 kan openbaar en bijzonder onderwijs zelfs binnen één school worden gegeven (samenwerkingsschool).

De discussie over het op 'richting' gebaseerde bijzonder onderwijs is actueel. Nadat de regering zich eerder had uitgesproken voor 'richtingvrije planning',^[30] wat echter niet tot een wetsvoorstel heeft geleid, zal de Onderwijsraad op verzoek van de Tweede Kamer dit voorjaar advies uitbrengen over de vrijheid van richting en inrichting van het onderwijs.^[31]

3. De rechtspositie in het onderwijs

3.1 Openbaar en bijzonder onderwijs

Omdat openbaar onderwijs uitgaat van de overheid en het aanbieden van dat onderwijs een overheidstaak is, wordt het beheerst door het publiekrecht. Op personeel is het ambtenarenrecht van toepassing, want het is aangesteld om werkzaam te zijn in de openbare dienst (art. 1 lid 1 Awb).

Het openbaar onderwijs kent vijf bestuursvormen: college van B&W (integraal bestuur), bestuurscommissie ex art. 83 Gemeentewet, openbaar lichaam ex art. 8 Wet gemeenschappelijke regelingen, openbare rechtspersoon,^[32] stichting openbaar onderwijs (overheidsstichting).^[33] De eerste vier zijn bestuursorganen in de zin van art. 1:1 lid 1 onderdeel a Awb (a-orgaan), zodat tegen schorsing of ontslag altijd bezwaar en beroep openstaat. De laatste is een bestuursorgaan in de zin van art. 1:1 lid 1 onderdeel b Awb (b-orgaan). Dit betekent dat schorsing of ontslag alleen vatbaar is voor bezwaar en beroep voor zover de stichting publiekrechtelijke bevoegdheden uitoefent. Aangezien de stichting uitsluitend openbaar onderwijs aanbiedt, vallen beslissingen die de rechtspositie van het personeel betreffen onder het bereik van de Awb. Bijzonder onderwijs wordt georganiseerd door burgers en particuliere organisaties, zodat daarop het privaatrecht van toepassing is. Op personeel is het arbeidsovereenkomstenrecht van toepassing. De bestuursvormen zijn een vereniging of een stichting.^[34]

3.2 Arbeidsvoorwaarden openbaar en bijzonder onderwijs

Met uitzondering van het primair onderwijs zijn de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden in alle onderwijssectoren, voor zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs, gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. Dit betekent dat niet langer de Minister van Onderwijs maar de werkgeversorganisaties per sector met de vakbonden onderhandelen over een cao.^[25] Voor de werknemers is de cao van toepassing op grond van de Wet CAO, de Wet AVV of een incorporatiebeding. Voor de ambtenaren wordt de cao van toepassing door een rechtspositiebesluit. In het primair onderwijs zijn de secundaire arbeidsvoorwaarden wel, maar de primaire arbeidsvoorwaarden nog niet gedecentraliseerd. De cao-PO bevat dan ook alleen secundaire arbeidsvoorwaarden. De wet die de volledige decentralisatie van arbeidsvoorwaarden in het primair onderwijs mogelijk maakt, is wel al in het *Staatsblad* verschenen,^[26] doch de inwerkingtreding daarvan is door een motie uitgesteld totdat er weer loonruimte is voor de leraren.^[27] Zolang voert de minister nog het overleg met de vakbonden over de primaire arbeidsvoorwaarden en stelt zij deze vast in het Kaderbesluit rechtspositie PO.

3.3 Het samenwerkingsbestuur en de samenwerkingschool

Het samenwerkingsbestuur en de samenwerkingschool^[28] zijn beide privaatrechtelijke stichtingen. Het verschil is dat bij de stichting samenwerkingsbestuur afzonderlijke scholen voor openbaar onderscheidenlijk bijzonder onderwijs^[29] onder één bestuur vallen en dat bij de stichting samenwerkingschool openbaar en bijzonder onderwijs binnen één school worden gegeven. De stichting samenwerkingschool (scholen- of institutionele fusie) gaat dus verder dan de stichting samenwerkingsbestuur (besturen- of bestuurlijke fusie).

De stichting samenwerkingsbestuur is openbaar voor zover het de openbare scholen betreft en bijzonder voor zover het de bijzondere scholen betreft.^[30] Dat deze stichting gedeeltelijk een openbare school is, blijkt ook uit de wettelijke definitie van 'openbare school' en 'bevoegd gezag': een openbare school is onder andere een door een stichting samenwerkingsbestuur in stand gehouden school en het bevoegd gezag van een openbare school is onder andere de stichting samenwerkingsbestuur.^[31] Hoewel er binnen de stichting samenwerkingschool ook openbaar onderwijs wordt gegeven, merkt de wet haar aan als een bijzondere school.^[32]

Personeel verbonden aan de openbare scholen of werkzaam voor het openbaar onderwijs zou ambtenaar zijn,^[33] ware het niet dat de wet uitdrukkelijk bepaalt dat het personeel van de stichting samenwerkingsbestuur en de stichting samenwerkingschool een arbeidsovereenkomst heeft.^[34]

Aan deze keuze liggen juridische en praktische argumenten ten grondslag. Men vond de invloed van de overheid op het beheer en personeelsbeleid onvoldoende om nog te kunnen spreken van openbare dienst en men wilde voorkomen dat er binnen één rechtspersoon qua rechtspositie en beroepsgangen verschillende soorten personeel zouden zijn.^[35]

Het ontbreken van voldoende overheidsinvloed op het personeelsbeleid heeft er mee te maken dat het personeel van de stichting samenwerkingsbestuur en de stichting samenwerkingschool een zogenoemde bestuursaanstelling heeft. Dit houdt in dat het personeel in dienst is van één bevoegd gezag, zodat er één personeelsbeleid kan worden gevoerd en het personeel in beginsel op alle scholen benoembaar is.^[36] De consequentie hiervan is dat een leraar die is benoemd aan een bijzondere school in voorkomend geval ook aan een openbare school zal moeten lesgeven en omgekeerd, en dat als deze leraar dat op grond van zijn godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging weigert, het bevoegd gezag gedwongen kan zijn hem te ontslaan.^[37]

Dat ook het aan de openbare scholen en in het openbaar onderwijs werkzame personeel werknemer is, betekent dat degenen die vóór de fusie ambtenaar waren, hun ambtelijke status verliezen. Hieruit volgt dat er ten aanzien van deze groep werknemers geen sprake is van overgang van onderneming, omdat zij ten tijde van de overgang geen werknemer waren.^[38]

3.4 De samenwerkingschool en de Awb

De wet bepaalt expliciet dat de Awb niet van toepassing is op beslissingen van de stichting samenwerkingschool.^[39] Ook dit is ingegeven door praktische overwegingen. De regering was bang dat de stichting anders, voor zover het openbaar onderwijs betreft, wel eens als een bestuursorgaan aangemerkt kon worden, met als gevolg dat de Awb van toepassing is op beslissingen betreffende het openbaar onderwijs en het burgerlijk recht op handelingen betreffende het bijzonder onderwijs:

"Dat zou een buitengewoon complexe en onoverzichtelijke situatie opleveren, temeer omdat nogal wat besluiten zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs betreffen. Te denken valt bijvoorbeeld aan het benoemen en ontslaan van leerkrachten, die in het algemeen zowel voor de ene als de andere 'tak' ingezet moeten kunnen worden."^[40]

Het is alleen maar efficiënt om de toepasselijkheid van de Awb uit te sluiten, zeker ten aanzien van beslissingen die betrekking hebben op zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs, maar dit was natuurlijk niet nodig voor de benoeming en het ontslag van docenten. Zij hebben immers krachtens de wet een arbeidsovereenkomst en vallen reeds uit dien hoofde buiten het bereik van de Awb.

3.5 Het samenwerkingsbestuur en de Awb

Waarom de wetgever ten aanzien van de stichting samenwerkingsbestuur, waar net zo goed onder één bevoegd gezag openbaar en bijzonder onderwijs wordt aangeboden, niet eveneens de Awb buiten toepassing heeft verklaard, is niet duidelijk. Tijdens de parlementaire behandeling is hieraan geen aandacht besteed. Een verklaring is vermoedelijk dat de Onderwijsraad wel advies heeft uitgebracht over het wetsvoorstel inzake de stichting samenwerkingschool maar niet over het wetsvoorstel inzake de stichting samenwerkingsbestuur. Het idee om de toepasselijkheid van de Awb uit te sluiten, is namelijk afkomstig van de Onderwijsraad en de regering heeft dit onderdeel van het advies inclusief motivering integraal overgenomen.^[41] Aldus bestaat er een ongerechtvaardigd verschil tussen beide stichtingen. Als de stichting samenwerkingsbestuur een beslissing neemt die de openbare scholen of het openbaar onderwijs betreft, is het een publiekrechtelijke rechtshandeling, zodat daartegen bezwaar en beroep openstaat,^[42] maar als de stichting samenwerkingschool een beslissing neemt die het openbaar onderwijs betreft, is het een privaatrechtelijke rechtshandeling waartegen uitsluitend langs civielrechtelijke weg kan worden opgekomen. De toepasselijkheid van zowel het bestuursrecht als het civiel recht op beslissingen van de stichting samenwerkingsbestuur kan het bovendien nodeloos ingewikkeld maken. Als een leerling wordt verwijderd van én een openbare én een bijzondere school, is de bestuursrechter bevoegd voor de 'openbare' verwijdering en de burgerlijke rechter voor de 'bijzondere' verwijdering.^[43] Het zou daarom consequent en praktisch zijn wanneer de wet bepaalt dat de Awb evenmin van toepassing is op beslissingen van de stichting samenwerkingsbestuur.

4. Conclusie

Openbaar en bijzonder onderwijs zijn geen gescheiden werelden meer. Ze zijn naar elkaar toegegroeid, niet door de 'verpubliekrechtelijking' van het bijzonder onderwijs maar door de 'verprivaatrechtelijking' van het openbaar onderwijs. Door de komst van gemengde of hybride onderwijsinstellingen kunnen werknemers nu openbaar onderwijs geven op een openbare school of openbaar en bijzonder onderwijs op een bijzondere school. Bij de stichting samenwerkingschool heeft de wetgever volledig voorrang gegeven aan het privaatrecht door al het personeel de status van werknemer te geven en de Awb buiten toepassing te verklaren op beslissingen van de school. Dat zorgt voor een gelijke rechtspositie van het personeel en kan onnodige dubbele procedures voorkomen. Bij de stichting samenwerkingsbestuur is het personeel geprivatiseerd maar is het publiekrecht nog van toepassing op 'openbare' beslissingen van de school.

Voetnoten

[1]

Mr. drs. J.P. Dikker is advocaat te Haarlem en Hoofddorp.

[2]

Hans Peters in zijn noot bij CRvB 20 januari 2011, AB 2011/220.

[3]

Zie Hof 's-Hertogenbosch 5 september 1989, NJ 1990/377 voor een ruime uitleg van het begrip 'inrichting'.

[4]

KB 15 mei 1933 nr. 22, AB 1933, p. 543: 'onder bijzonder onderwijs van eene bepaalde richting moet worden verstaan bijzonder onderwijs, dat uitgaat van een van de richtingen, welke zich in het Nederlandsche Volk op geestelijk terrein openbaren.'

[5]

KB 11 november 1983 nr. 20, AB 1984/109.

[6]

HR 6 juli 2010, LJV BL6719, NJ 2010/422.

[7]

Religie: KB 28 september 1978 nr. 11, AB 1979/51 (reformatorische stroming niet erkend); KB 8 februari 1979 nr. 19, AB 1979/275 en 27 januari 1981 nr. 15, AB 1981/192 (reformatorische stroming wel erkend); AGRvS 10 november 1992, AB 1993/88 en AB 1993/522 (evangelische stroming niet erkend); AGRvS (vz.) 14 juni 1993, AB 1993/458 (karmavadijche richting binnen Hindoe-godsdiens niet erkend); ABRvS 11 februari 1997, AB 1998/28 en ABRvS 15 februari 1998, AB 1998/173 (evangelische stroming wel erkend); ABRvS 5 augustus 1997, AB 1998/64 (indirecte erkenning orthodox-islamitische stroming) en ABRvS 26 januari 1999, AB 1999/235 (orthodox-islamitische stroming toch niet erkend); ABRvS 12 juli 2006, LJV AY3706 (koptisch-orthodoxe stroming niet erkend); advies Onderwijsraad, *Stichting van basisscholen op hindoeïstische en islamitische grondslag*, 2 maart 1989 (OR 1/2060 P) en *Bekostiging nieuwe scholen*, 5 januari 1990 (OR 1/2295 P) (art. 23 lid 5 Gw staat niet in de weg aan erkenning van 'uitheemse' stromingen als eigen richting, zoals hindoeïsme en islam); advies Onderwijsraad, *Boeddhisme als richting*, 29 oktober 2010 (20100251/993) (niet erkend). Levensbeschouwing: KB 28 juni 1980 nr. 32, AB 1980/476 (erkenning antroposofische levensbeschouwing van de Vrije school).

[8]

Art. 23 lid 4 Gw; art. 1 WPO/WEC/WVO ('openbare school') en art. 1.1.1 WEB, art. 1.1 WHW ('openbare instelling').

[9]

Art. 23 lid 3 Gw; lid 3 van art. 46 WPO, art. 49 WEC, art. 42 WVO.

[10]

Lid 1 van art. 46 WPO, art. 49 WEC, art. 42 WVO.

[11]

Art. 3, art. 23 lid 3 Gw; lid 2 van art. 46 WPO, art. 49 WEC, art. 42 WVO.

[12]

Art. 1 WPO, art. 1 WEC, art. 1 WVO ('bijzondere school') en art. 1.1.1 WEB, art. 1.1 WHW ('bijzondere instelling').

[13]

Art. 23 lid 5 Gw.

[14]

Het algemeen bijzonder onderwijs, en daarmee het niet hebben van een specifieke religie of levensbeschouwing, wordt als (levensbeschouwelijke) richting gezien. Zie ook advies Onderwijsraad, *Het onderscheid tussen openbaar en algemeen bijzonder onderwijs*, 1 mei 1985 (OR 601/Alg.): 'Ook het bewust achterwege laten van een overtuiging als grondslag voor het te geven onderwijs kan als een filosofische fundering worden beschouwd.' (p. 7). Zie ook KB 26 november 1986, AB 1987/124.

[15]

HR 9 april 1976, NJ 1976/409 (*Terheijden*); HR 22 januari 1988, NJ 1988/891; AB 1988/96 (*Maimonides*); art. 5 lid 2 onderdeel c AWGB.

[16]

ABRvS 1 september 2004, LJN AQ8735 (onderwijsmethode als Dalton en Montessori is geen godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging).

[17]

KB 11 november 1983 nr. 20, AB 1984/109 (Jenaplan niet erkend als levensbeschouwelijke richting).

[18]

Met uitzondering van lid 3 en 5 is art. 23 Gw naar de letter genomen beperkt tot het algemeen vormend lager onderwijs. Op grond van ongeschreven constitutioneel recht is de toepasselijkheid later doorgetrokken naar 'postleerplichtig' bijzonder onderwijs (*Kamerstukken II* 1994/95, 24 149, B, p. 6).

[19]

Tilburg University, Radboud Universiteit Nijmegen en Vrije Universiteit Amsterdam.

[20]

Beleidsnotitie *De identiteit van de school in een pluriforme samenleving*, 9 december 1996 (*Kamerstukken II* 1996/97, 25 167, nr. 1). Zie ook advies Onderwijsraad, *Richtingvrij en richtingbepalend*, 29 januari 1996 (OR 9500097/1P).

[21]

Brief van de voorzitter van de Tweede Kamer aan de Onderwijsraad van 16 maart 2011 en www.onderwijsraad.actueel.

[22]

Art. 47 WPO, art. 50 WEC, art. 42a WVO (Wet van 14 november 1996, *Stb.* 1996, 580). Een openbare rechtspersoon wordt bij verordening ingesteld door een of meer gemeenteraden.

[23]

Art. 48 WPO, art. 51 WEC, art. 42b WVO (Wet van 14 november 1996, *Stb.* 1996, 580). Dit is een privaatrechtelijke stichting, die wordt opgericht door een of meer gemeenten krachtens een besluit van de gemeenteraad of -raden, terwijl het statutaire doel van de stichting uitsluitend is het geven van openbaar onderwijs en de leden van het bestuur van de stichting worden benoemd door de gemeenteraad of -raden.

[24]

Art. 55 WPO, art. 57 WEC, art. 49 lid 1 WVO, art. 1.1.1 WEB, art. 1.1 WHW.

[25]

De grootste werkgeversorganisaties zijn PO-raad, VO-raad, MBO-raad, HBO-raad en VSNU (Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten).

[26]

Stb. 2011, 558.

[27]

Kamerstukken II 2011/12, 31 997, nr. 12; *Handelingen II* 2011/12, nr. 7, item 17.

[28]

C.W. Noorlander, 'Tertium non datur – De samenwerkingschool: een onderwijsconstitutioneel gedrocht?', *Gst.* 2011/79.

[29]

Wet van 23 april 1998, *Stb.* 1998, 294; art. 17 WPO, art. 28 WEC, art. 53c WVO.

[\[30\]](#)

Rb. 's-Hertogenbosch (vzr.) 5 februari 2009, *LJN BH3336* (Udens college is geen openbare school, want statuten voldoen niet aan art. 53c WVO).

[\[31\]](#)

Art. 1 WPO, art. 1 WEC, art. 1 WVO.

[\[32\]](#)

Lid 8 van art. 17d WPO, art. 28j WEC, art. 53d WVO.

[\[33\]](#)

Een privaatrechtelijke rechtspersoon behoort tot de openbare dienst, indien op grond van de statuten blijkt van een overwegende invloed van de overheid op doelstelling, beheer en beleid (CRvB 19 mei 1987, *TAR 1987/162*; CRvB 8 maart 1988, *TAR 1988/103*; CRvB 6 september 2007, *TAR 2007/196*; CRvB 20 januari 2011, *TAR 2011/113*). Art. 17(d) WPO, art. 28(j) WEC, art. 53c(d) WVO lijkt een overwegende overheidsinvloed op het beheer van het openbaar onderwijs te verzekeren. Zie *LJN BH3336* (noot 30).

[\[34\]](#)

Lid 4 van art. 17(d) WPO, art. 28(j) WEC, art. 53c(d) WVO.

[\[35\]](#)

Kamerstukken II 1996/97, 24 137, nr. 12, p. 8; *Kamerstukken II 1997/98*, 24 137, B, p. 5-6; *Kamerstukken II 2009/10*, 32 134, nr. 3, p. 12 en *Kamerstukken I 2010/11*, 32 134, C, p. 5.

[\[36\]](#)

Kamerstukken II 1996/97, 24 137, nr. 12, p. 8 en *Kamerstukken I 1997/98*, 24 137, nr. 142d, p. 3 en 4.

[\[37\]](#)

Kamerstukken II 2009/10, 32 134, nr. 3, p. 12.

[\[38\]](#)

Kamerstukken I 2010/11, 32 134, C, p. 5; HvJ EG 14 september 2000, *JAR 2000/225* (*Collino & Chiappero*).

[\[39\]](#)

Lid 8 van art. 17d WPO, art. 28j WEC, art. 53d WVO.

[\[40\]](#)

Kamerstukken II 2009/10, 32 134, nr. 3, p. 14-15.

[\[41\]](#)

Onderwijsraad, *Samen verder*, 10 januari 2000 (OR 990750/371), p. 7.

[\[42\]](#)

In dat geval is de stichting b-orgaan in de zin van art. 1:1 onderdeel b Awb.

[\[43\]](#)

Noot P.W.A. Huisman bij Rb. 's-Hertogenbosch (vzr.) 5 februari 2009, *LJN BH3336*, *School en Wet 2009*, april, p. 20.